

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 89 0 П 049369 20 Рев
Бања Лука, 12.5.2021. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Ђ.П., из Х., И.С.Г. И. С., кога заступа Д.Р., адвокат из С., против тужене К.Ц. из Х., И.С.Г. И.С., коју заступа В.Т.Ш., адвокат из И.С., ради утврђења права власништва, вриједност спора 31.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 89 0 П 049369 19 Гж од 10.12.2019. године, на сједници одржаној 12.5.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Сокоцу број 89 0 П 049369 16 П од 6.5.2019. године, одбијен је тужбени захтјев да се утврди да је тужитељ власник некретнина - земљишта уписаног у зк.ул. број 1783 к.о. СП Х., које по новом премјеру одговарају некретнинама уписаним у п.л. број 129/3 к.о. Н., ближе означеним у изреци пресуде и да се наложи земљишно - књижном одјељењу Опћинског суда у Сарајеву да на тим некретнинама упише тужитеља са правом власништва са 1/1, као и захтјев за накнаду трошкова поступка и тужитељ је обавезан да туженој накнади трошкове поступка у износу од 9.013,70 КМ, те је утврдио да се тужба сматра повученом у дијелу који се односи на парцелу к.ч. 1384/2.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 89 0 П 049369 19 Гж од 10.12.2019. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужитељ ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи и усвоји тужбени захтјев, уз накнаду трошкова поступка или укине и предмет врати на поновно суђење.

Тужена у одговору на ревизију предлаже да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља да се утврди да је власник некретнина ближе означених у изреци првостепене пресуде, уписаних у зк.ул. број 1783 к.о. Х., које по новом премјеру одговарају некретнинама уписаним у п.л. број 129/3 к.о. Н. и да се наложи Земљишно - књижном одјељењу Опћинског суда у Сарајеву да укњижи тужитеља са правом власништва на тим некретнинама, са 1/1.

Расправљајући о овако постављеном тужбеном захтјеву првостепени суд је на основу проведених доказа утврдио: да су предници парничних странака, отац тужитеља П.П. и отац тужене Б.П., били супосједници са по $\frac{1}{2}$ дијела некретнина уписаних у п.л. број 71 к.о. Н., што произлази из рјешења о проведеној промјени- Управе, Подручна јединица И.С.Г., од 20.4.2010. године; да је тужитељ посједник предметних некретнина уписаних у п.л. број 129 к.о. Н., које одговарају некретнинама уписаним у зк.ул. број 1783 к.о. Х.; да је рјешењем о насљеђивању Основног суда у Сокоцу број 89 0 О 043109 15 О 2 од 1.2.2016. године, тужена (кћи од брата оставиоца) проглашена за законског насљедника другог насљедног реда на некретнинама из зк.ул. број 1783 к.о. Х., иза Б.П. који је рјешењем Основног суда у Сокоцу број 89 0 В 041195 14 В од 12.3.2015. године проглашен умрлим, а као дан смрти је узет дан 20.11.1941. године; да је рјешењем о насљеђивању истог суда број 89 1 О 011305 09 О од 4.11.2014. године, тужена иза смрти мајке Д.П. проглашена за насљедника са 1/1 на некретнинама уписаним у зк.ул. број 1333 к.о. Х.; да је рјешењем о насљеђивању Основног суда у Сокоцу број 89 0 О 015375 10 О од 4.6.2010. године тужитељ оглашен за насљедника иза смрти свога оца П.П. на некретнинама уписаним у п.л. број 71/1 к.о. Н.; да су према наводима тужитеља породице парничних странака, отац тужитеља П.П. (који је погинуо 1973. године) и отац тужене Б.П. (умрлог 2010. године) „од када су постале“ живјеле заједно – у једном породичном домаћинству, да су све заједно радили и сву земљу заједно обрађивали и да су били у добрим односима; да су тужитељ и тужена закључили уговор о диоби, број ОПУ-... од 26.07.2010. године и да су предмет диобе некретнине уписане у п.л. број 71 к.о. Н., на којима су странке супосједници са по $\frac{1}{2}$ дијела, да је диоба извршена према посједовном стању и проведена у катастру, док је земљишно- књижни упис у погледу уписаног права својине остао неизмјењен и није био предмет уговора; да су тужитељу, по основу уговора о диоби припале, са 1/1 парцеле означене у тачки I подтачка 1. уговора, а туженој са 1/1 парцеле означене у тачки I подтачка 2. уговора, док су у тачки I подтачка 3. уговора, означене парцеле (к.ч. број 263/1, површине 577 м² и к.ч. број 437/2, површине 1045 м²) које су уговорним странама припале са по $\frac{1}{2}$ дијела и да су парничне странке, промјене посједовног стања у складу са уговором о диоби, провеле у катастарском оперативу; да су некретнине к.ч. број 1384/2 (површине 8220 м²) и к.ч. број 1384/4 (површине 5830 м²) уписане у зк.ул. број 1783 к.о. Х. на име Б.П., у оставинском поступку иза именованог (који је проведен 2016. године), припале туженој са 1/1; да је на основу ставке промјена број 7/10 (по пријави тужитеља) парцела к.ч. број 1384/2 из зк.ул. број 1783 к.о. Х. површине 14500 м², цијепана на к.ч. број 1384/2 (површине 8220 м²), која је у диоби некретнина између тужитеља и тужене припала туженој и к.ч. број 1384/4 (површине 5830 м²), која је у диобу припала тужитељу и да је к.ч. број 1384/4, на основу пријаве тужитеља – даље цијепана на парцеле означене у изреци првостепене пресуде; и да је тужитељ тужбу у овој правној ствари поднио 2.3.2016. године.

Полазећи од утврђења да су до дана закључења напријед наведеног уговора о диоби некретнина, предници тужитеља и тужене живјели у заједничком породичном домаћинству; да су заједно обрађивали цјелокупно - њихово земљиште (и да су у катастарској евиденцији били уписани као супосједници истог са по $\frac{1}{2}$ дијела), као и земљишта Б.П., уписано у зк.ул. број 1783 к.о. Х., означено као к.ч. број 1384/2 и 1384/4,

укупне површине од 14500 м²; да приликом закључења уговора о диоби парничне странке (све до доношења рјешења о наслеђивању од 1.2.2016. године, на основу којег је наведено земљиште Б.П. наслиједила тужена са 1/1), нису ни знале – које земљиште је припадало Б.П. (које је овдје предмет спора), те да је цјелокупно (напријед наведено) земљиште, предмет уговора о диоби – којим су тужитељу и туженој исте припале „по пола“, првостепени суд је закључио да су они, као супосједници наведених некретнина сагласно одредби члана 28. став 1. Закона о стварним правима („Службени гласник Републике Српске“ број 124/08 до 107/19, даље: ЗСП), међусобно подијелили посјед и да нису испуњени услови из члана 58. истог закона за утврђење стицања права својине у корист тужитеља путем одржаја, па је тужбени захтјев тужитеља одбио као неоснован.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, па је жалбу тужитеља одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда заснована је на закону.

Према одредби члана 20. до 36. Закона о основним својинско-правним односима („Службени лист СФРЈ“, број 6/80 и 36/90, те „Службени гласник Републике Српске“, број 38/03, даље: ЗОСПО, у вези са чланом 344. став 2. ЗСП, право својине стиче се по самом закону, на основу одлуке суда или другог надлежног органа, на основу правног посла и наслеђивањем (члана 20. став 1. ЗОСПО). По самом закону право својине се стиче и одржајем. Одржајем се стиче право својине на непокретној ствари у тренутку када наступе оне правне чињенице на које закон надовезује непосредно стицање права својине. За овакво стицање права својине на непокретности потребна је савјесна и законита државина и протек времена од 10 година за савјесног и законитог држаоца (члан 28. став 2. ЗОСПО), а 20 година за савјесног држаоца који непокретност држи незаконито (члан 28. став 4. ЗОСПО).

Из чињеничног утврђења нижестепених судова произлази, да су предници тужитеља и тужене цјелокуно земљиште које је њима припадало користили заједно, да су живјели у заједничком породичном домаћинству и да су били уписани у катастарској евиденцији са по ½ дијела на тим некретнинама, те да су они, а послје њихове смрти тужитељ и тужена, користили и спорно земљиште које је припадало Б.П. Даље произлази, да су уговором о диоби број ОПУ ... од 26.7.2010. године тужитељ и тужена извршили диобу цјелокупног земљишта, па и парцела уписаних у зк.ул. број 1783 к.о. Х., као својина Б.П. за које, све до доношења рјешења о наслеђивању којим је те некретнине наслиједила тужена, (као кћерка од брата – оставиоца), нису ни знали да исто представља његову имовину, те да је диоба извршена по посједовном стању и да је сваком од њих припало „по пола“ предметних некретнина.

Тужитељ свој захтјев темељи на тврдњи да је спорно земљиште (које је било у власништву Б.П.), у његовом посједу од 1973. године (када је отац тужитеља погинуо), да је уговором о диоби припало њему, а прије њега да је припадало његовом оцу. Међутим, та тврдња тужитеља, супротна је проведеним доказима прије свега, исказу тужитеља саслушаног као парничне странке у којем је навео: да је све до закључења уговора о диоби са туженом, цјелокупно земљиште њихових предака било у заједничком супосједу са по ½ дијела, да приликом диобе „ни једно од њих двоје нису знали које је земљиште Б. и да нису гледали, ко је чији наследник“ и да су земљу подијелили по посједовном стању, на једнаке дијелове.

Да је спорно земљиште предмет уговора о диоби, произлази и из налаза вјештака геометра Ј.Ш. који је нашао, да је матична парцела к.ч. број 1384/2, површине 14500 м², уписана у зк.ул. број 1783 к.о. Х. (по пријави тужитеља) цијепана 2010. године на: к.ч. број 1384/2 (површине 8220 м²), која је припала туженој и по новом премјеру уписана у п.л. број 130 к.о. Н., као посјед тужене и на к.ч. број 1384/4 (површине 5830 м²), која је припала тужитељу и која је даље цијепана на парцеле к.ч. број 1384/4 до к.ч. број 1384/9 у површини као у изреци првостепене пресуде, које је вјештак идентификовао и по новом премјеру, уписане у п.л. број 129. к.о. Н., као посјед туженог. Вјештак је нашао, да су тужитељ и тужена наведену парцелу „цијепали“ на начин, да су на лицу мјеста – на терену показали границе „које су геометри снимили“, поцијепали, срачунали површину и доставили пријавни „А“ лист грунтовници, а „Б“ лист је остао у катастру, а да су тужитељ и тужена потписали сваку ставку промјена на скици предмјера и пријавном листу, о чему је у списе предмета предао доказе.

Слиједом наведеног, предметним уговором о диоби тужитељ и тужена су споразумно одредили начин диобе (по посједовном стању), који је ЗСП дефинисан као „добровољно развргнуће“ сувласништва (члана 37. ЗСП), на цјелокупном земљишту њихових предника и на земљишту Б.П. (које је у оставинском поступку иза његове смрти рјешењем из 2016. године, припало туженој са 1/1).

Зато су нижестепени судови правилно судили, када су тужбени захтјев одбили, јер тужитељ своју тврдњу, да је у посједу спорних некретнина од 1973. године и да су испуњени законом прописани услови за утврђење да је стекао право својине на спорним некретнинама одржајем, не само да ничим није доказао, него је и сам, супротно наводима ревизије потврдио, да су цјелокупно земљиште њихове породице користиле заједно (не знајући – који дио земљишта је припадао њиховом сроднику Б.П., чији дио парцела је предмет овог спора), све до закључења наведеног уговора о диоби. Слиједом наведеног, наводи ревизије да упис супосједа у корист предника парничних странака у п.л. број 71 к.о. Н., са по ½ дијела не пружа довољан основ за закључак о њиховом супосједу, указују се неоснованим.

Код оваквог стања чињеница, указивање у ревизији на „подјелу“ имовине извршену“ у рукопису“ дана 13.4.1997. године (које писмено је нечитко и не може се утврдити на шта се односи), не може исходити другачију одлуку у овоме спору, нити се у ревизији указује на конкретне ствари из наведеног писмена, које су у вези са постављеним тужбеним захтјевом.

Како су некретнине уписане у зк.ул. број 1783 к.о. Х. на име Б.П., као што је већ речено, уговором о диоби припале тужитељу и туженој, што је тужитељ прихватио потписивањем истог, а проведеним доказима није доказао да је право својине на истим стекао путем одржаја, правилно су нижестепени судови судили када су тужбени захтјев за стицања права својине по том основу одбили, због чега наводи ревизије у овом правцу, нису од значаја за законитост и правилност побијане пресуде.

Другостепени суд је оцијенио доказе на начин прописан одредбом члана 8. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП) и за своју одлуку је дао довољне и ваљане разлоге (члан 191. став 4. ЗПП), које као правилне прихвата и овај суд, те је оцијенио жалбене наводе који су од одлучног значаја (члан 231. ЗПП), па се ревизиони приговор да је побијана пресуда захваћена наведеним одредбама парничног поступка, не могу прихватити основаним.

С обзиром на разлоге дате у образложењу ове пресуде, остали наводи ревизије нису од значаја за законитост и правилност побијане пресуде.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 248. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић